

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 35. szám
1988. február 11., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Megállították a klinikai tömb süllyedését

Csehák Judit és Somogyi László látogatása

Tegnap, csütörtökön Szegedre látogatott Csehák Judit, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, szociális és egészségügyi, valamint Somogyi László építési és városfejlesztési miniszter.

A két miniszter közös szegedi látogatásának fő oka az épülő, 410 ágyas klinikai tömb megtekintése, illetve az épület süllyedésével, korrekciójával kapcsolatos többletköltségek finanszírozásának megbeszélése. A miniszterek kíséretében volt Szabó Sándor, a megyei, Székely Sándor, a városi pártbizottság első titkára, valamint Papdi József, a megyei tanács és Papp Gyula, a városi tanács elnöke. Az építkezés megtekintése után a miniszterek meghallgatták a fővállalkozó, a kivitelező és a süllyedés megállításával megbízott vállalat vezetőinek beszámolóját a pillanatnyi helyzetről.

A Medinvest igazgatója, Mírgay Sándor, a többi között elmondta, hogy a mikro-cölöpös alapmegerősítés befejeződött, az épület korrekciós tervei készen állnak, s amennyiben a munkálatok folyamatosan folytatódnak, akkor ez év decemberében megkezdődhet a használatba vétel, és 1989 májusában beüzemelve átadnak a klinikai tömböt. A Medinvest azonban szerződés módosítást kér az egészségügyi minisztertől ez év december végére. Az alapmegerősítés és az épület korrekció költsége, az árindex változása, valamint a forgalmi adó okán 230 millió forint többletkiadást jelent. A Medinvest ezt az összeget állami hitelből nem veheti és nem is veszi fel a magas kamat miatt — jelentette ki az igazgató.

A Délép vezérigazgatója, Körtvélyessy Péter egy újabb többletköltséget jelzett. Ahhoz ugyanis, hogy feszített ütemben tovább folytatódhasson az építkezés, nem elég csak magyar munkásokat foglalkoztatni, hanem lengyel vendégmunkásokra is szükség van. Ez 14,5 millió pluszköltséget jelent. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Délépnek előlegre van szüksége az építkezés folytatásához, amit addig a fővállalkozó nem biztosíthat, ameddig számára nem áll rendelkezésre pénz. A Dutép vezérigazgatója, Fáy Ferenc mondotta az egyetlen örömdetes hírt, miszerint a mikro-cölöpös megerősítéssel a süllyedést megállították, a továbbiakban csak minimális, természetesen mozgásra lehet számítani.

A szociális és egészségügyi tárca minisztere, Csehák Ju-

dit a következőket válaszolta: a minisztérium nem változtathat a szerződésen, nem módosíthatja a határidőt, a többletköltséget sem vállalhatja magára. Az illetékes tárcát így is több millió forintos többletköltség sújtja a süllyedés miatt. Javaslatot tett továbbá arra, hogy egy független külföldi szakértőkből álló bizottság állapítsa majd meg, alkalmas-e az épület a gyógyítómunkára.

Somogyi László a vita összefoglalójában hangsúlyozta: az építkezést folytatni kell. A Medinvestnek nyújtandó állami hitel kamatait az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium magára vállalja. Az egyelőre még érdemi tárgyalást nem produkáló bírósági per után pedig a tárca a pervezetessel megfizetett ezt az összeget. A Medinvest igazgatója gondolkodási időt kért. Így pillanatnyilag nyitott kérdés maradt, ki fizeti a többletköltséget, felveszi-e a Medinvest a hitelt.

A szociális és egészségügyi miniszter a megbeszélést követően ellátogatott a közelmúltban átadott Forrás SZOT Szállóba, ahol Agoston József, az szmt vezető titkára kalauzolta, majd az MTA Biológiai Kutatójában folytatott megbeszéléseket. Itt Alföldi Lajos akadémikus, az intézet vezetője, arról tájékoztatta a miniszter asszonyt, hogy a kormány csökkenti a nemzetközi rangú kutatásokra szánt pénzüsszeget, így a munka szinten tartásához kellő anyagi fedezetet pályázatokból igye-

keznek előteremteni. A miniszter asszony a tudomány-politikai bizottság támogatását ajánlotta a biológiai kutatóknak, mondván, hogy az intézetben folyó minden fontos tudományos kutatást, programot meg kell tartani.

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen az intézmény vezetőivel, a rektori tanács tagjaival találkozott Csehák Judit. A megbeszélésen a klinika gyógyító- és tudományos munkáról és az oktatásról kapott tájékoztatást.

Elsőként Szilárd János professzor, a SZOTE rektora szözl az egyetem életében jelentkező általános problémákról. Köztük az égetően szükséges nővérszállóról, az új klinika felelőlte után szabaddá való épületek sorsáról; az oktatási reform kapcsán jelentkező tantárgyi aránytalanságokról, a betegellátás szinten tartásának megoldhatatlanságáról, a szociális okokból az egészségügyi intézményekben fekvők magas számáról; valamint a területi gyógyító munkát végző egyetem anyagi magára hagyatottságáról, a támogatás hiányáról.

Ezt követően a klinikai rektorhelyettes, Varró Vince, a tudományos rektorhelyettes Csernai László, az általános és oktatási rektorhelyettes, Minker Emil, az általános orvoskar dékánja, Telegdy Gyula, valamint a gyógyszerészkar dékánja, Selmecci Béla tájékoztatták a minisztert.

K. K.

Az előrettekintőbb létszámgazdálkodásról

A jelenlegi bérszabályozás ugyanis a legtöbb ágazatban a létszámmal való takarékosabb gazdálkodásra ösztönzi a gazdálkodókat, ám az nem mindegy, hogy ezt a gyakorlatban miként valósítják meg, rövid távú érdekeiket helyezik-e előtérbe, vagy hosszabb távra gondolkodnak. A szabályozás az idén általában egyedül a kifizetett bérek összességének növekedését korlátozza, azon belül a megtakarított bérekkel a vállalatok szabadon gazdálkodhatnak. Ez — kellő megfontolás hiányában — arra csábíthat, hogy a bérek ideit, átlagosnál nagyobb mértékű emelése érdekében azoktól a dolgozóktól is megválnak, akik egyébként jól végzik a munkájukat, s akiknek a szakértelmére kedvezőbb piaci feltételek, növekvő feladatok mellett a későbbiekben nagy szükség lenne. Ezért az ÁBMH azt javasolja a gazdálkodó szervezeteknek, hogy csak a valóban nélkülözhető, hatékonyan nem foglalkoztatható létszámot csökkentsék, s kerüljék a tevékenységek általános felszámolásával járó munkahely-megszüntéseket.

Az irányelvekben arra is rámutatnak, hogy az ésszerűbb létszámgazdálkodás korántsem egyenlő azzal a ma még gyakorta alkalmazott megoldással, hogy egyszerű-

A vállalatok ezekben a hetekben véglegesítik ideit tervüket. Bér- és munkaerő-gazdálkodásuk alakításához az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal irányelveket adott ki, felhívva a vállalatokat és a szövetkezetek figyelmét a korábbiaknál megfontoltabb, előrettekintőbb létszám-gazdálkodásra.

en csak az új dolgozók felvételét korlátozzák. A hatékonyabb munkaerő-gazdálkodás követelményének sokkal inkább az felel meg, ha először a gyárkapukon belül tárják fel a szabad munkaerőt, azokat a területeket, ahol az indokoltnál magasabb a létszám, vagy ahol nem tudnak elegendő, kifizetődő munkát biztosítani. Mielőtt azonban az itt dolgozók munkaviszonyát megszüntetnék, célszerű azt is áttekinteni, hogy a vállalat más részlegeiben vajon nincsenek-e olyan állások, amelyeket ezek a dolgozók korábbi szakképzettségükkel, vagy új szakma elsajátításával betölthetnének, ahol szükség lenne a munkájukra. Ez a megoldás minden bizonnyal többhelyütt is szóba jöhet, hiszen ma még elég gyakori, hogy egyazon vállalatnál egy időben tapasztalható munka-

erőhiány, illetve -felesleg. Amennyiben azonban mégis elkerülhetlenné válik a létszám csökkentése, azt nyíltan, a dolgozók tájékoztatásával, a munkahelyi demokrácia szabályainak betartásával, az előzetes bejelentési kötelezettség teljesítésével kell végrehajtani — szövegezik le az irányelvekben. A takarékos és rugalmas munkaerő-gazdálkodás másik lehetőségeként említik a rész-munkaidősök és a bedolgozók körének bővítését, akár úgy is, hogy az eddig teljes munkaidőben ellátott munkaköröket alakítják át ilyenekké.

Az idén a központi bérszabályozás a legtöbb helyütt önmagában csak szerény mértékű béremelést tesz lehetővé, ám ennek keretei között is szükséges és lehetséges az ösztönzés fokozása — hangsúlyozzák az ÁBMH szakemberei az irányelvekben. Nagyobb teljesítményekre, jobb munkára nemcsak a bérek növelésével lehet ösztönözni a dolgozókat, hanem azzal is, ha a mozgóbérek, a prémiumok, a jutalmak jobban kapcsolódnak a ténylegesen elvégzett munkához. Az ösztönzés javításának másik lehetősége a főmunkaidős belső vállalkozások kiszélesítése, amire a jelenlegi bértömeg-szabályozás eddigieknél nagyobb mozgásteret ad a vállalatoknak.

Mértéktartó elégedettség

Zárszámadás Öttömösön

Egy évvel ezelőtt az Öttömösi Magyar László Tsz küldöttgyűlésén másfél milliós nyereségről tudtak számot adni, s 1987-et 5,5 milliós haszonnal tervezték. Akkor már látszott, hogy ebben a természetnek is lesz beleszólása. S valóban a szőlő és barack fagykára 10 milliós árbevétel-kiesést okozott. Kesergés helyett a pótlást segítő intézkedésekkel, erőfeszítéssel voltak elfoglalva.

Varga Imre elnök a tegnapi szerdán megtartott zárszámadáson arról számolt be, hogy az akadályt nem várt sikerrel vették, történetük legnagyobb, 11 milliós nyereségét érték el.

Növelték a munkai igényes, de több bevételt adó növények vetésterületét. A burgonya, a dohány, a fehérpaprika, a sárgarépa beváltotta a hozzájuk fűzött reményeket. A megtermelt áruk értékesítésére nagyobb gondot fordítottak. Szállítási tevékenységüket kibő-

vítették, átalánydíjas építőbrigádokat hoztak létre. Az állattenyésztésben a veszteség mérséklése jelentette az előrehaladást. A szarvasmarha-ágazatban ez még így is 800 ezer forintot jelentett. A juhászat eredményességét időlegesen csökkentette az állománybővítést szolgáló 2,8 milliós kiadás. Döntésük helyességét csak az elkövetkező esztendőök bizonyíthatják.

Gépbeszerezésre egyaránt 5 milliót meghaladó értéket fordítottak. A Szegedi Állami Gazdasággal közös, 60 hektáros szőlőtelepítésből 32 hektár készült el. Igen nagy szükség van a pótlásra, hisz a fagykár miatt 40 hektár szőlőt szedtek ki, és 20 hektár barackosra is ez a sors vár.

Elégedettségük mértéktartó, tudják jól, ezen a gyenge, hét aranykoronás, világos homokon az idén is minden forintért meg kell küzdeni. A kilátások egyelőre nem rosszak, de az időjárás még tartogathat kellemetlen meglepetéseket. A növekvő elvonást, és a felhasznált anyagok folyamatosan emelkedő árait is be kell kalkulálni.

Az „életben maradt” barackos- és szőlőterület jelenleg közepes terméssel bízik. A 12 hektárnyi spárta most fordul termőre, a száz hektárnyi telepített legelő és a lucerna az állattenyésztés jobb, s talán gaz-

daságosabb takarmányellátását biztosítja. A burgonya meghatározó növény marad, ugyanúgy, mint a napraforgó. A kalászos gabonák területe hasonló a korábbi évekének. A kertészetben a környékbeliek igényének megfelelően dohány-, paradicsom- és paprikapalántát nevelnek.

Az állattenyésztésben csökkentik a tehénlétszámot, a hizómarha- és hizóbárányértékesítést fokozni kívánják. A háztáji termeléshez létérdekük, hogy minden támogatást megadjanak.

Az eredményes esztendőnek köszönhetően a szokásosnál jobb pénzügyi pozíciókkal vághattak neki a mostani hitelekben, támogatásokban szűkebb időknél.

A hozzászólások során elhangzott, a jövőben jobban lehetne támaszkodni a helyi erőkre, így például a takarekszóvetkezetekre. Kiss Lajos, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályvezetője elmondta, a homokvidéken többnyire nem sikerült az öttömösivel hasonló mértékben pótolni az időjárás okozta veszteségeket. Itt a vezetői tudás, a szakmai érzék és a szerencse eredményezte a mostani „hopp”-ot, s nem a véletlen. Ezért bízni lehet abban, hogy az egyszer hopp, másszor kopp időszakok helyett állandósulhatnak az eredmények.

T. Sz. I.

Kisvállalkozások finanszírozása

Az Országos Takarékpénztár leánybankja, a Kisvállalkozási Bank elsősorban a kisvállalkozások finanszírozásába kapcsolódott be, de módja van részt venni vállalati fejlesztésekben, és forgóeszközhitelket is nyújt. Az iparban főként a háttérfejlesztésekhez nyújtott hitelek, segíti a kis és nagy szervezetek együttműködését. Hitelekkel adott például szőgyártó kisiparosnak, építőblokkot készítő gazdasági munkaközösségnek, valamint más építőipari, kivitelező gmk-knak, kisszóvetkezeteknek. Szerszámgepek kölcsönzésével nagyobb vállalatok rekonstrukciójában is részt vesz. Hiteleiknek mintegy harmadát mezőgazdasági kistermelőknek folyósítja.